

ZPRÁVA O ČINNOSTI ČESKO – RUSKÉ SPOLEČNOSTI, Z.S. V LETECH 2012 – 2016 (HLAVNÍ AKTIVITY V LETECH 2012 - 2016)

V uplynulém období Česko - ruská společnost, z.s. (dále jen: ČRS) aktivně působila v prostředí občanské společnosti, úzce spolupracovala s orgány státní správy, s obcemi, se členy zastupitelských orgánů, s kulturními zařízeními, slavistickými pracovišti, dalšími spolky a neziskovými organizacemi, s Ruským střediskem vědy a kultury v Praze, organizacemi ruský hovořících menšin v ČR, českými krajanskými spolky v RF a na Ukrajině a dalšími organizacemi. Své aktivity zaměřila zejména:

a) na podporu a iniciování partnerských kontaktů:

- za aktivní účasti ČRS se rozvíjela přímá spolupráce mezi městy Ostrava a Volgograd, Příbram a Čechov, Cheb a Nižní Tagil, Rumburk a Kiržač (nová dohoda o spolupráci mezi oběma městy podepsána v r. 2016), Klatovy a Polevskoj. Tato spolupráce se odehrávala v různých oblastech, včetně
  - výměny kolektivů dětí a mládeže (zpravidla dvou týdenní pobyty)
    - dětí z Polevského na Klatovsku (2012, 2014, 2016) a z Klatovska v Polevském (2012, 2013, 2015) a
    - dětí z Kiržače v Rumburku (2016),
  - výměny pedagogů z Voroněžské oblasti a Středočeského kraje (2012, 2013, 2014, 2016),
  - a participace organizací ČRS v Chebu, Klatovech, Ostravě, Příbrami a Rumburku na zajištění pracovních návštěv představitelů partnerských měst,
- ČRS napomáhala konkrétní spolupráci mezi našimi a ruskými, ukrajinskými a běloruskými dětskými pěveckými, tanečními a divadelními kolektivy a slavistickými pracovišti vysokých škol,
- ve spolupráci s Komorou SNS napomáhala ČRS navazování přímých kontaktů mezi subjekty v ČR a v zemích SNS,
- představitelé ČRS se zúčastňovali dvoustranných i vícestranných mezinárodních setkání a pravidelně projednávali a koordinovali spolupráci s partnerskými nevládními organizacemi v RF a na Ukrajině a se zastupitelskými úřady RF, Ukrajiny a Běloruska v ČR a se zastupitelskými úřady ČR v uvedených zemích,
- představitelé ČRS se aktivně zúčastňovali seminářů, kolokvií a dalších pracovních setkání věnovaných rozvoji česko – ruské spolupráce v různých oblastech;

b) na prezentaci české kultury v zahraničí

a na podporu českých krajanských spolků v zahraničí - ČRS:

- uspořádala celkem 14 turnusů *Letní školy českého jazyka* pro studenty středních škol z RF (2012: Hrachov u Příbrami, od r. 2013 v Březnici u Příbrami),
- podporovala činnost českých krajanských organizací na Ukrajině prostřednictvím ozdravných (viz část e) pobytů,
- uspořádala workshop *Česká kultura* (2015) pro představitele krajanských spolků z Ukrajiny k obsahové a metodické modernizaci presentace české kultury v průběžné edukační činnosti krajanských spolků,
- každoročně pořádala pro děti českých krajanů z Ukrajiny a pro ukrajinské děti vlastivědné poznávací exkurze do památných míst ČR, od r. 2014 též zábavná odpoledne s presentací záchranné požární techniky s ukázkou zásahu,
- v rámci projektu *Svět pohádky* každoročně seznamovala děti českých krajanů a místní české děti s tvorbou klasiků české dětské literatury (F. Hrubín, K. J. Erben, B. Němcová, J. V. Sládek a J. Žáček) a uspořádala presentace *Divadla Spejbla a Hurvínka* (ukázky představení s besedou, 2013, 2015 a 2016 Oskava u Šumperku)
- 700. výročí narození Karla IV. (2016) připomněla hudebně dramatickým pásmem věnovaným nejstarším českým panovníkům a osobnosti Karla IV, které nastudovaly děti českých krajanů, a cyklem výstav Pruské cesty Karla IV,
- k prezentaci české kultury v zahraničí dále přispívala akcemi jako např. presentace Erbenovy Kytice (2015 Státní knihovna Moskva), Zpěvníku ruských písní (2015 České centrum v Moskvě), koncerty v Ružomberoku a Kaliningradu (2016);

c) na činnost v oblasti kultury a sportu:

- ČRS se podílela na přípravě a realizaci řady projektů celostátního nebo celokrajanského významu, které bezprostředně souvisejí s předmětem činnosti ČRS, každoročně šlo např.:
  - o mezinárodní šachový turnaj dvou a čtyřčlenných družstev dětí a mládeže *Turnaj kosmonautů A. Gubareva a V. Remka* (ČRS mj. uděluje cenu pro nejlepšího zahraničního hráče),
  - festival *Ruské jaro na Moravě*, konaný pod záštitou hejtmána Jihomoravského kraje a primátora statutárního města Brna a
  - *Dny Ruska v Ostravě* pořádané honorárním konzulátem RF,
- organizace ČRS se dále podílely:
  - v r. 2012 na programu *Ostravské muzejní noci* (uspořádáním večera ruské kuchyně a kulturního programu ruské národnostní menšiny), *Slavnosti pětileté růže* (Č. Krumlov, zajištěním tří párů moskevského klubu historického tance a jejich společného vystoupení s místním souborem historické hudby *Pišťci*) a česko - ruského volejbalového zápasu (Ostrava),
  - v r. 2013 na ruském národním večeru *Mezinárodního hudebního festivalu Český Krumlov* a následující ochutnávce ruských kulinářských specialit,
  - v r. 2014 na koncertu Mládežnického symfonického orchestru z Kazaně a Mužského filharmonického sboru z Kalugy v rámci Mezinárodního hudebního festivalu Mozartova Praha (Praha, kostel sv. Šimona a Judy),
  - v r. 2015 na koncertu Volgogradského dětského symfonického orchestru (Janáčkova konzervatoř Ostrava), výstavy *Od Stalingradu do Prahy* (Ostrava - Černá louka), představení opery *Bundibár* v provedení dětského souboru z Volgogradu (Ostrava a Opava) a hudebních programů: *Čeští hudebníci v Rusku* a *Ruská píseň v Čechách* (Brno, Havlíčkův Brod, Krmov, Praha, Příbram, Svitavy),
  - v r. 2016 na koncertu *Okudžava v míru*, na němž vystoupili interpreti z 6 zemí (Praha), mezinárodní presentaci festivalu *ARS POETICA* v Kaliningradu, cyklu výstav *Pruské cesty Karla IV.* (Karlovy Vary, Plzeň, Praha) a střelecké soutěži M. Končického (Ostrava),

- ČRS převzala záštitu nad turné *Alexandrovova souboru písní a tanců* v ČR v letech 2012 (17 koncertů ve 13 městech) a 2015 (15 koncertů v 12 městech),
- ČRS uspořádala:
  - *Ruskou jolku* (každoročně Ostrava, 2014 též Brno),
  - regionální přehlídky a celostátní přehlídku festivalu *Ars poetica - Puškinův památník* (ve spolupráci s Českou asociací rusistů, dále jen: ČAR). U příležitosti 50. výročí Festivalu *Ars poetica - Puškinův památník* byli jeho organizátoři Česko-ruská společnost a Česká asociace rusistů oceněni *Speciální cenou Stříbrný lukostřelec* (Praha 2016),
  - zábavně vzdělávací odpoledne pro žáky škol *Ozvěny Ars poetica* (MR ČRS Louny)
  - *Mezinárodní přehlídky dětských pěveckých a tanečních souborů* (za účasti souborů z RF, Bulharska a ČR, koncerty v Příbrami, v letech 2012 a 2013 též v Rožmitále p/T., Březnici a Milíně,
  - literární a hudebně literární pořady věnované jubileím významných osobností české a ruské kultury, např.
    - * 150. výročí úmrtí Boženy Němcové a ohlas jejího díla v ruském a ukrajinském prostředí (2012, Brno, Havlíčkův Brod, Louny, Ostrava, Plzeň, Poděbrady, Praha),
    - * 150. výročí narození Ludvíka Kuby (2013, Brno, Plzeň a Praha),
    - * k nedožitým 90. narozeninám Bulata Okudžavy (2014 Ostrava),
    - * k 200. výročí narození M. J. Lermontova (2014 Ostrava),
    - * 190. výročí narození M. J. Saltykova – Ščedrina (2016 Ostrava),
    - * 100. výročí úmrtí dirigenta a skladatele *Eduard Nápravník a česko-ruské hudební vztahy* (2016, 26 akcí: Býšť u Pardubic, Frýdek-Místek, Havlíčkův Brod, Liberec, Praha, Příbram, Ružomberok, Sedličky u Jičína, Senohraby, Tábor, Svitavy),
  - koncerty:
    - * v rámci projektu *Česko-ruský kulturní dialog* (v letech 2012 a 2013: Český Krumlov, Ostrava, Praha, Příbram, Rožmitál p/T.),
    - * ruských souborů hostujících v ČR na pozvání ČRS a partnerských měst, zejména Ostrava, Cheb, Klatovy, Příbram,
    - * každoročně ke státním svátkům RF, k výročí vítězství nad fašismem (zejm. v souvislosti se 70. výročím), vítězství ve stalingradské bitvě, karpatsko-dukelské operace, vzniku Československa a k dalším příležitostem v různých městech ČR se zapojením českých a ruských umělců,
    - * festivalu *Ruská píseň* (od r. 2014 Ostrava),
    - * souboru Junost z Dimitrogradu z RF (Červený Dvůr 2013),
    - * A. Romanova a orchestru Strážničan (Praha 2013),
    - * *Čeští hudebníci v Rusku* věnovaný vojenským kapelníkům (Praha 2014),
    - * k 90. výročí založení Společnosti pro kulturní a hospodářské sblížení s Novým Ruskem (Praha 2015),
  - výtvarný plenér mladých českých a ukrajinských výtvarníků (Český Krumlov 2012),
  - výstavy k *70. výročí Stalingradské bitvy, Volgograd, partnerské město Ostravy a 70. let spolupráce s Volgogradem* (Ostrava 2013, posléze putovaly po dalších evropských partnerských městech Volgogradu),
  - „křty“ knihy M. Štráfeldové: *Dora – monolog dcery Boženy Němcové* spojený s literární besedou a koncertem (Praha 2013) a *Zpěvníku ruských písní* (Praha 2014),
  - prezentace *Zpěvníku ruských písní* spojené s literárními besedami a koncerty (Brno, Blansko, Havlíčkův Brod, Hradec Králové, Ostrava, Plzeň, Praha, Zlenice, Bratislava, 2014),
  - v regionech řadu kulturních, vzdělávacích, sportovních a dalších aktivit, přispívajících k obohacení místního kulturního života a volného času dětí a mládeže - např.

- * tématické exkurze a zájezdy po pamětihodnostech ČR a SR (Břeclav, Havířov, Louny, Ostrava, Pardubice, Praha, Zlín),
- * společenská odpoledne pro členy a sympatizanty a programy pro děti (Břeclav, Havířov, Krnov, Louny, Ostrava, Pardubice, Příbram, Rožmitál p/T.),
- * koncerty, znalostní soutěže o RF, besedy o dojmech z návštěv RF a další;

d) na činnost v oblasti jazykové a vzdělávací – ČRS

- uspořádala
  - u příležitosti 90. výročí založení Společnosti pro kulturní a hospodářské sblížení s Novým Ruskem a 90. výročí založení Všesvazové společnosti pro kulturní spolupráci se zahraničím:
    - * *seminář Hospodářská a kulturní diplomacie*, spojený s prezentací knihy Rusko-české obchodně-ekonomické vztahy (Praha 2015, společně s RSVK, ČAR, Historickým ústavem AV ČR a vydavatelstvím Pražský telegraf)
    - * *Jubilejní konferenci* (Praha 2015, společně s RSVK a ČAR),
  - celkem 14 turnusů *Letní školy ruského jazyka* pro studenty českých středních škol (2012: Hrachov u Příbrami, od r. 2013 Březnice u Příbrami),
  - celostátní semináře k aktuálním otázkám výuky ruského jazyka pro učitele ruského jazyka základních a středních škol (2012 až 2014 Zlenice u Čerčan, 2015 a 2016 Praha, společně s Pedagogickou fakultou /dále jen: PedF/ UK a ČAR),
  - 5 kulatých stolů *Jak žijí čeští krajané na Ukrajině* za účasti českých krajanů z Ukrajiny, představitelů různých institucí, sdělovacích prostředků a české veřejnosti,
  - odborné semináře a přednášky, např.: *Marina Cvetajevová* (Ostrava 2013), *T. G. Masaryk a Rusko* (Praha 2013), *Jaroslav Hašek a Rusko* (Praha 2013), konference studentů středních škol Olomouckého kraje *Současná ruská literatura a česko - ruské vztahy v kultuře* (Šumperk 2014), besedy *Po stopách československých legionářů a Jaroslava Haška* (Brno 2014) a *Čeští muzikanti a Rusko* (Brno, Plzeň, Praha, Svitavy 2014), beseda k holocaustu s pamětníky (Ostrava 2015),
  - v letech 2012 a 2015 tematické zájezdy do Volgogradu (v r. 2015 s účastí na premiéře opery *Brundibár*, MR Ostrava),
- ČRS se podílela na:
  - konverzační soutěži v ruském jazyce (společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a ČAR),
  - studentské vědecké konferenci mladých slavistů (společně s PedF UK a ČAR),
  - Celostátních rusistických tvůrčích dílnách *Maslenica* (2014 až 2016, Praha, ve spolupráci s RSVK a ČAR),
  - mezinárodní konferenci *Jazyk, literatura a kultura jako prostředek mezinárodní komunikace* (ve spolupráci s ČAR, PedF UK a Moskevskou státní univerzitou, Praha a Plzeň 2014, 2016),
  - mezinárodní konferenci k vyhlášení Roku české rusistiky (Praha 2015, ve spolupráci s RSVK a ČAR),
  - Dnech ruského jazyka a kultury (Praha, Hradec Králové, Karlovy Vary, Plzeň, Brno 2016, ve spolupráci s RSVK, ČAR a dalšími partnery),
- skupiny členů a příznivců ČRS se v letech 2012 - 2013 zúčastnily tematických zájezdů do Evropského parlamentu pořádaných poslancem EP V. Remkem;

e) na činnost v oblasti humanitární

- ČRS uspořádala 6 třítydenních ozdravných pobytů v ekologicky čistých oblastech ČR pro 322 dětí českých krajanů žijících na Ukrajině v oblastech postižených černobylskou jadernou havárií - na základě účelové dotace Ministerstva zdravotnictví ČR a od r. 2013 pod záštitou prof. MUDr. Josefa Kouteckého, DrSc.,
- ČRS ve spolupráci s Českou národní radou Ukrajiny a českými sponzory umožnila třítydenní ozdravný pobyt v ekologicky čistých oblastech ČR 19 ukrajinským dětem, které nemají české předky a žijí v oblastech Ukrajiny postižených černobylskou havárií,
- členové a organizace ČRS poskytují konzultace a pomoc občanům RF, Ukrajiny a Běloruska v sociální adaptaci při dlouhodobých pobytech v ČR a nenadálých problémech při návštěvách ČR,
- MR ČRS v Ústí nad Orlicí poskytla v letech 2015 a 2016 organizační pomoc firmě Bravo Jablonné nad Orlicí při materiální pomoci obyvatelům v okolí Slovjansku - Ukrajina (konzervy, oblečení),
- organizace ČRS věnují pozornost účastníkům II. odboje, pořádají setkání a besedy s nimi, podílejí se na pietních aktech k uctění památky osvoboditelů Československa ve II. světové válce (vysoký počet akcí v souvislosti se 70. výročím v r. 2015) a na péči o jejich hroby a památníky; úzce při tom spolupracují s obecními (městskými) úřady, zastupitelskými úřady RF, Ukrajiny a Běloruska v ČR, se Svazem bojovníků za svobodu, Společností L. Svobody (dále jen: SLS) a dalšími partnery; např.
  - MR Ústí n/O. pořádá každoroční setkání občanů u pomníku A. Bogdanova v lese U Srubů v Chocni,
  - MR ČRS v Lounech se podílela na oslavách 100. výročí narození kpt. Otakara Jaroše a na každoroční připomínce výsadku v rámci operace *Jan Kozina* a na vydání vzpomínkových publikací
  - zlínská KR organizuje *Cesty za památníčky a památníky obětí 2. světové války ve Zlínském kraji* (v r. 2015 pod záštitou hejtmana Zlínského kraje),
  - MR a klub Příbram každoročně organizuje *Putování po partyzánských stezkách*,
  - v Praze se konají pravidelná setkání s veterány II. světové války (společně se SLS);

f) na činnost v oblasti informační

- ČRS provozuje vlastní internetovou stránku: <http://www.spnv.cz>, která v r. 2016 měla 58.667 čtenářů. Její archivaci provádí Národní knihovna ČR,
- aktivity ČRS propagovali v českém, ruském a ukrajinském tisku, rozhlasu a televizi funkcionáři ČRS (M. Černohorský, J. Klapka, J. Lónová, T. Lukavský, J. Nesvadba, F. Strnad a další),
- ČRS prezentovala své zkušenosti a výsledky práce při pracovních návštěvách v Moskvě a Volgogradě, na Česko-Slovenském setkání (Frýdlant n/Ostravicí 2014), na oslavách 70. výročí SPN (Banská Bystrica 2014) a na Mezinárodní konferenci 90. let kulturní diplomacie (Moskva 2015),
- ČRS představila své aktivity, zejména projekty ČRS prezentující českou kulturu v zahraničí a podporující české krajské spolky při *Týdnech zahraničních Čechů* (Praha 2012, 2014 a 2016) a při *Mezinárodním krajském festivalu* (Praha 2012 až 2016),
- ČRS prezentovala festival *Ars poetica* a další rusistické aktivity na mezinárodních kongresech a konferencích MAPRJAL (2012: Varšava a Moskva, 2013: Bukurešť a Petrohrad, 2014: Soči a Löwen, 2015: Praha a Grenada, 2016: Moskva),
- konala se pravidelná setkání představitelů organizačních jednotek ČRS v regionech, věnovaná
  - výměně zkušeností z činnosti a ke koordinaci aktivit,
  - k úkolům v oblasti hospodaření a nakládání dotacemi z veřejných rozpočtů,

- informacím z oblasti působnosti ČRS,
  - odborným přednáškám a tématickým diskusím,
- v řadě případů i za účasti veřejnosti a hostů z partnerských organizací,
- za podpory ČRS byly vydány
    - * jubilejní sborník *50 let Festivalu ARS POETICA - Puškinův památník 1966-2016* (Praha 2016)
    - * *Zpěvník ruských písní* (Praha 2014)
    - * pamětní publikace *Otakar Jaroš* (Louny 2012)
    - * pamětní publikace *Stalo se na Mělcích 1944* (Louny, 2014);
    - * *Dora, monolog dcery Boženy Němcové* (Praha 2013)
    - * pamětní publikace *70. výročí osvobození Zlínska a ukončení II. světové války* (Zlín 2015).

g) Řadu z výše uvedených aktivit ČRS v centru i v regionech podpořily

- účelovými dotacemi
    - Ministerstvo zdravotnictví ČR, Ministerstvo zahraničních věcí ČR a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR;
    - kraje Královéhradecký, Moravsko - slezský, Olomoucký, Pardubický, Plzeňský, Středočeský, Zlínský
    - města Hradec Králové, Klatovy, Krnov, Louny, Ostrava, Příbram, městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz,
  - nadačními příspěvky: Česká nadace 2000, Nadace Agrofert, Nadační fond nadaných,
  - finančními a naturálními dary: nakladatelství BRIO, s.r.o., Česká pojišťovna, a.s., Isolit Bravo, s.r.o., Jihočeské matky, o.s., Norservis, s.r.o., Vydavatelství Radioservis, a.s. a další fyzické a právnické osoby;
  - nefinančně: zastupitelské úřady ČR v RF, Bělorusku a na Ukrajině, města Havířov, Klatovy, Rumburk, Šumperk, Uničov, Divadlo Spejbla a Hurvínka, Správa jeskyní Moravský kras, Správa Pražského hradu, Národní památkový ústav, Společnost přátel hradu Bouzov, Záchraný hasičský sbor Uničov a další instituce.
- Konkrétní přehled obsahují výroční zprávy ČRS za příslušný rok.

* * *

Na této obsahem bohaté činnosti se nepodílelo jen 800 členů naší organizace, ale i řada sympatizantů, a to i věkově mladších ročníků, kteří mají zájem formou individuální i klubové činnosti o konkrétní aktivity naší Společnosti, včetně podílu na jejich realizaci. Rovněž internetová stránka Společnosti dokumentuje zájem veřejnosti o naši činnost.

* * *

V souvislosti s účinností nového Občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) připravila Česká rada v průběhu roku 2013 úpravu stanov ČRS. Změna byla schválena dne 9. prosince 2013 Českou radou ČRS (v souladu se zmocněním, které jí udělilo Republikové shromáždění zástupců ČRS v r. 2012) s účinností od 1. ledna 2014. Schválené změny registrovalo Ministerstvo vnitra ČR dne 31. prosince 2013.

* * *